

Влада Републике Српске и Унија удружења послодаваца Републике Српске, дана 10. децембра 2017. године **з а к љ у ч у ј у**

МЕМОРАНДУМ О ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОЛИТИКАМА ЗА ПЕРИОД 2018-2020. ГОДИНА

I

Овим Меморандумом Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) и Унија удружења послодаваца Републике Српске (у даљем тексту: Унија) усагласили су политике које ће заједнички провести у периоду 2018-2020. година.

II

- (1) Дефинисане политике у потпуности представљају наставак политика које су договорене кроз Реформску агенду и аранжмане са међународним финансијским институцијама.
- (2) Политике дефинисане овим Меморандумом су детаљно разрађене кроз Програм економских реформи Републике Српске за период 2018-2020. година и представљају основу рада свих ресора и институција Републике за наредни трогодишњи период.

III

Политике дефинисане овим Меморандумом, подијељене су у три области:

- 1 Опоравак привреде
- 2 Фискална консолидација и
- 3 Реформа јавног сектора

IV

Опоравак привреде обухвата слиједеће политике:

1. **Смањење опорезивања рада:** Циљ нам је да се у наредном периоду оптерећење порезима и доприносима на плату смањи на ниво из 2008. године. Прије тога, потребно је промијенити начин обрачуна пореза и доприноса на начин да пређемо на уговорене плате са порезом на доходак, односно да фиксирамо опорезиви доходак. Уколико не дође до смањења оптерећења рада кроз повећање пореза на потрошњу, повећање прихода од пореза на доходак сваке године преусмјерићемо на смањење оптерећења рада. Основица за утврђивање повећања плаћеног пореза на доходак представља извршење у 2017. години. Измјене пореских закона припремићемо и усвојити у 2018. години са периодом важења од 01.01.2019. године. Процес утврђивање остварених услова за смањење опорезивања рада остаје обавеза заједничког утврђивања од стране Имплементационог одбора (дефинисан тачком 7. овог Меморандума) све док се опорезивање рада не смањи на ниво из 2008. године.
2. **Смјернице развоја привреде:** Влада и Унија формираће Радну групу која ће имати задатак да у 2018. години одржи конференције по секторима привреде, те да изврши анализу укупне привреде Републике Српске и предложи смјернице за израду Стратегије развоја привреде Републике Српске. Циљ је да се повећа технолошки развој привреде, извоз и плате запослених.
3. **Подршка кроз подстицаје:**
 - і. Обезбидићемо подстицаје за новоотворена радна мјеста, кроз пројекат подршке запошљавању са Свјетском банком, гдје ће послодавцу који је повећао број радника у односу на претходну годину бити исплаћен подстицај за износ претходно уплаћених пореза и доприноса за повећани број новозапослених радника. Рок за реализацију је 31.12.2017. године.

- ii. **Подршка запошљавању особа са инвалидитетом** биће реализована средствима који се тренутно додјељује за samozapošljavanje invalida, a zajedнички ћемо радити промоцију запошљавања invalida и отварања радних мјеста за invalide. Рок за реализацију је 31.12.2018. године.
 - iii. Такође, обезбједићемо изворе финансирања за **подстицаје за технолошки развој**. На тај начин обезбједићемо продуктивнија радна мјеста и веће плате, али ћемо претходно прецизно одредити ко и под којим условима има право на ову врсту подршке. Рок за реализацију је 31.12.2019. године.
4. **Реформа финансирања дјечије заштите:** Циљ је да се у наредном трогодишњем периоду изврши измјена финансирања дјечије заштите на начин да се од 01.01.2018. године умањи основица за обрачун пореза и доприноса код породилског боловања за 20%, од 01.01.2019. основица би износила 50%, а од 01.01.2020. године било би извршено потпуно растерећење послодаваца.
5. **Рефундација дуга по основу боловања:** Извршићемо анализу и направити пресјек са 31.12.2017. године, након чега ће бити омогућена редовна исплата. Утврђени дуг који је настао прије дана пресјека биће измирен кроз емисију обвезница, које ће бити плативе полугодишње у наредне три године. Емитоване обвезнице послодавци ће моћи да продају на секундарном тржишту. Текуће рефундације по основу боловања Фонд здравственог осигурања ће редовно сервисирати од 01.01.2018. године. О начину реализације ове мјере, до 31.12.2017. године, биће потписан споразум између Фонда здравственог осигурања и Уније удружења послодаваца.
6. **Проблем ликвидности привреде:**
- i. Рјешићемо доношењем **Закона о роковима измирења новчаних обавеза**. Обезбједићемо виши степен контроле и одговорности за неплаћање обавеза, те једнак третман дужника јавног и приватног сектора. Рок за реализацију је 31.12.2018. године.
 - ii. Такође, **иновираћемо Закон о ликвидационом поступку** са циљем смањења трошкова и убрзања поступка затварања привредних друштава. Увођењем института вансудског реструктурирања, односно добровољног финансијског реструктурирања креираћемо правни оквир за реструктурирање пред институционалним посредником, тако да се поступак спроводи само ако би био могућ опоравак и одржив наставак пословања дужника. Рок за реализацију је 30.06.2018. године.
 - iii. **Закон о факторингу:** Циљ је да доношењем Закона о факторингу побољшамо свеукупни пословни амбијент и смањимо великвидност привреде. Рок за реализацију је 30.06.2018. године.
 - iv. **Скраћење стечајног поступка:** Инсистираћемо на досљедној примјени новог Закона о стечају, који је предвидио скраћене процедуре трајања стечајног поступка. Поред тога, омогућићемо да Пореска управа по аутоматизму покреће предстечајне поступке за привредне субјекте који почну да увећавају дуг за порезе и доприносе, како би се сачували други привредни субјекти од потенцијалних проблема. Рок за реализацију је 31.12.2018. године.

V

Фискална консолидација обухвата слиједеће политике:

1. **Сива економија:** Посебну пажњу ћемо посветити контроли фискалних рачуна, пријављивању радника на стварно радно вријеме, спречавању исплате плате „на руке“, те пријављивању најниже плате. У том циљу, Имплементациони одбор

(дефинисан тачком 7. овог Меморандума) биће задужен за праћење и предлагање модалитета за унапређење рада контролних органа, а све у циљу смањења сиве економије.

2. **Реформа подстицаја:**

- i. Биће реализована кроз **израду Регистра подстицаја**, како би се обезбиједио јасан преглед свих доступних подстицајних средстава, те пратила њихова реализација и ефекти у пракси, који се додјељују на неколико нивоа власти. Републичке институције, јединице локалне самоуправе и други даваоци подстицаја имаће обавезу да доставе податке за израду Регистра подстицаја, а након тога да га редовно ажурирају. Циљ је да се спријече злоупотребе и омогући равноправан статус свих привредних субјеката. Рок за реализацију је 31.12.2019. године.
 - ii. **Закон о новчаним подстицајима у пољопривреди:** Прво ћемо дефинисати проблеме које је потребно ријешити како би било могуће донијети Закон о новчаним подстицајима у пољопривреди. Након тога, дефинисаћемо Акциони план за њихово рјешавање, те постићи договор о временском оквиру за доношење Закона о подстицајима у пољопривреди. Доношење Закона има за циљ да пољопривредни произвођач може дугорочно планирати свој производни циклус, а не да га мора прилагођавати сваке године, у зависности од промјене Правилника. Такође, циљ је да се подстиче унапређење технолошког процеса производње у пољопривреди. Рок за реализацију је 31.12.2019. године.
3. **Реформа директних пореза:** Циљ је да утицај на буџет буде неутралан, односно, постепено смањење оптерећења рада и укидање непореских давања ће бити извршено у износима који одговарају повећању прихода од пореза на доходак и додатним приходима по основу појачане борбе са сивом економијом. Рокови за реализацију су дефинисани тачком 4.1 овог Меморандума. Поред тога, у 2018. години измјенићемо Закон о порезу на добит у дијелу који се односи на ослобађање опорезивања реинвестиране добити.

VI

Реформа јавног сектора обухвата слиједеће политике:

1. **Проблем образовања:** Уписну политику за средње школе и факултете креираћемо у складу са реалним потребама послодаваца. Влада и послодавци ће договорити начине опремања техничких школа, а посебна пажња биће посвећена повезивању привреде и школа на обезбјеђењу услова за провођење праксе за дефицитарна занимања. Такође, заједнички ћемо радити на изналажењу могућности за плаћање ученика који су на пракси код послодавца, уз уговор између школе и послодавца. Преиспитаћемо досадашњи начин стипендирања високог и увођења средњег образовања, на начин да се више пажње посвети студентима и ђацима дефицитарних занимања кроз јасније дефинисање правила њиховог стипендирања и обавезе враћања у Републику Српску након завршеног школовања у иностранству. Размотрићемо и могућност да стипендије буду кредитне, а износ поврата зависиће од просјека оцјена. Рок за реализацију је 30.06.2018. године.
2. **Реформа Завода за запошљавање Републике Српске:** Улога Завода ће бити редефинисана како би исти био у функцији посредовања у запошљавању и спровођења мјера активне политике запошљавања. Биће завршено раздвајање лица која активно траже посао од оних који су на евиденцији Завода ради остваривања других права, а остваривање права на бесплатно здравствено осигурање биће пренешено на Фонд здравственог осигурања. Такође, послодавцима ће бити обезбјеђени спискови незапослених, а незапослени радници који одбију посао ће бити брисани са евиденције Завода за запошљавање. Прелазно рјешење ће бити

раздвајање евиденција активних и пасивних тражилаца посла директно код Завода за запошљавање. У првој половини 2018. године извршићемо раздвајање кроз евиденцију у оквиру Завода за запошљавање, на активне и пасивне тражиоце посла, у другој половини 2018. године усвојити неопходна законска рјешења, а у првој половини 2019. године завршићемо измјештање корисника осигурања са Завода за запошљавање на Фонд здравственог осигурања.

3. **Промјена начина финансирања здравства:** До 31.12.2018. године извршићемо анализу могућности финансирања здравственог система преко пореза из потрошње, јер би на тај начин било могуће обезбиједити значајно растерећење привреде кроз смањење оптерећења рада.
4. **Реформа инспекција:** Приступићемо обједињавању инспекција свих нивоа власти у Републици Српској у Инспекторат Републике Српске. Постојеће рјешење има за последицу да инспектори са локалног и републичког нивоа често раде некоординисано, због чега долази до преклапања надлежности и дуплих контрола. Израдићемо и усвојити Акциони план за реформу инспекција у Републици Српској у првој половини 2018. године, а реформисаћемо Инспекторат Републике Српске и објединити инспекције са свих нивоа власти у Републици Српској у другој половини 2018. године.

VII

- (1) Влада и Унија су сагласни да дефинисане мјере могу дати очекиване резултате искључиво ако се реализују у потпуности и динамиком која је дефинисана овим Меморандумом.
- (2) У циљу праћења реализације дефинисаних политика оснива се Имплементациони одбор (у даљем тексту: Одбор).
- (3) Одбор чине по три представника испред сваке потписнице, а именује га Влада на основу приједлога чланова сваке потписнице.
- (4) Техничку подршку раду Одбора пружиће Министарство финансија.

VIII

- (1) Реализација дефинисаних политика биће разматрана на редовним, кварталним сједницама Одбора.
- (2) Редовне, кварталне састанке Одбора одржаваће се најкасније у року од 15 дана од дана завршетка сваког квартала.
- (3) Реализација дефинисаних политика биће разматрана полугодишње на сједницама Владе, којима ће присуствовати и руководство Уније.

IX

- (1) Овај Меморандум ступа на снагу даном потписивања.
- (2) Меморандум је потписан у четири (4) истовјетних примјерака, до којих свака потписница задржава по два примјерка.

Предсједница Владе:

Жељка Цвијановић

Предсједник Уније:

Драгутин Шкребић